

10-21/1/1958.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

HK: 0040/1958. n. b. p. om

Katonai
Művelődés ①

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

1.számú P A R A N C S A
Budapest, 1958. január hó 3-án.

A belügyi szervek tiszti állományának minősítéséről.

Népi demokratikus rendszerünk védelme, a szocializmus építésének biztosítása megköveteli a belügyi szervek magasfoku felkészültségét és ütőképességét. Ennek egyik feltétele a tisztek nevelése, jellemük formálása, a velük való rendszeres és alapos foglalkozás.

A vezetőknek és parancsnokoknak alaposan ismerniök kell a tiszti állomány politikai szilárdságát, harckésztségét, szakmai felkészültségét, összetételét.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 14/1955.sz.határozata előírja, hogy a "Belügyminisztérium hivatásos állományába tartozó tábormásokat és tiszteket szolgálati, politikai fejlődésük alapján kinevezésüktől számított két évenként minősíteni kell."

A fentiek alapján

m e g p a r a n c s o l o m :

1958.február 1. és 1958.április 15-i időközben a Belügyminisztérium hivatásos tiszti állományának minősítését - a mellékelt végrehajtási utasítás szerint - végre kell hajtani.

Kérem a BM.Pártvégrehajtó Bizottság, valamint a budapesti- és megyei rendőrfőkapitányságok pártszervezeteinek titkárait, hogy e fontos feladat végrehajtásához nyújtsanak segítséget. - Utasítom a Politikai Nevelő Főosztályt, hogy a minősítés fontosságának megfelelően politikai munkával segítse elő a sikeres végrehajtást.

A BM.Személyzeti Osztály 1958.január 30-ig tájékoztassa a BM.összes személyzeti szerveit a végrehajtásra vonatkozólag. A minősítés végrehajtását segítse és ellenőrizze. 1958.május 30-ig készítse jelentést a BM.Kollégiuma elé a soros minősítések végrehajtásáról.

Ezzel egyidejűleg a 33-138/1955. 2.sz. minősítési utasítás hatályát veszti.

Biszkú Béla s.k.
belügyminiszter.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁS

a belügyi szervek tiszti állományának minősítésére.

I.

1./ Minősíteni kell:

- a./ A BM.tábornokait és minden főtisztjét, tisztjét, ha jelenlegi beosztásában legalább 6 hónapja dolgozik, és közvetlen vezetője /parancsnoka/ is legalább ennyi ideje ismeri.
- b./ Tiszti iskolai hallgatókról az iskolaév befejezésekor tanulmányi jellemzést kell készíteni az iskola parancsnokának. /Az iskolán lévő tiszteket a szakmai vezetőnek minősíteni nem kell./

2./ A minősítés formái:

a./ Soros minősítést kell készíteni:

- 1. A BM.szerveinél rendszeresen minden második év elején,
- 2. a Határőrség, BM.Karhatalom és a Légoltalom alakulatainál minden második évben az őszi szemlék befejezése után.

b./ Soronkívüli minősítést kell készíteni:

- 1. Magasabb beosztásba helyezéskor,
- 2. A BM. más szervéhez való áthelyezés esetén,
- 3. Iskolára vezényléskor,
- 4. Alacsonyabb beosztásba való helyezés előtt,
- 5. Elbocsájtáskor.

Nem kell soronkívül minősítést készíteni, ha a soros minősítés a változás bekövetkezése előtt 6 hónapnál nem régebben történt.

2

II.

A minősítés összeállításának legfontosabb irányelvei:

1./ A minősítést összeállító vezetőnek feladata a minősítést körültekintően úgy elkészíteni, hogy az ne legyen sablonos, mechanikus.

A káderekről munkájuk és magatartásuk alapján a valóságnak megfelelő véleményt kell kialakítani. A minősítendő tiszt munkáját és magatartását elfogulatlanul, az összes körülmények figyelembevételével kell értékelni, elbírálni.

A munkában elért eredmények mellett azokat a hibákat és rossz tulajdonságokat is értékelni kell, amelyek a minősítendő munkáját, fejlődését gátolják. A minősítésben kerülni kell az általánosításokat és frázisokat. A vezető saját tapasztalatai, eddigi ismerete alapján, alapos felkészültséggel és körültekintéssel állítsa össze a minősítést.

A helytelenül összeállított minősítés, mely csak a jó, vagy csak a rossz tulajdonságokat rögzíti, akadályozza a minősített további fejlődését és ezen keresztül az egész szerv munkájára rossz hatással van.

2./ Figyelemmel kell lenni a minősítések összeállításánál:

a./ Milyen a minősített politikai felkészültsége, szilárdsága /helytállása az 1956.évi ellenforradalom során/, a párthoz és a szocializmus eszméjéhez való hűsége.

Hogyan végzi munkáját? Munkájában - az előző minősítés óta - elért eredményei, fejlődése. /A minősítés az illető elvtárs munkájának értékelésével foglalkozzon a legalaposabban./ A munka értékelésénél semmi olyat nem szabad beírni, ami dekonspirációhoz vezethet.

Ha vezető, milyen a rábizott szerv /egység/ politikai felkészültségének színvonala, ütőképessége, erkölcsi állapota.

b./ Milyen a szakmai képzettsége, ha vezető, milyen a szervező és irányító készsége.

Hogyan fejleszti szakmai tudását?

Hogyan tartja be és követeli meg a fegyelmet? Hogyan hajtja végre és hogyan hajtja végre vezetőjének /parancsnokának/ kiadott parancsait.

3./ Következtetések levonása:

A minősítést összeállító vezető - a minősítés lezárásaképpen - röviden és érthetően vonja le a következtetéseit a minősített tisztról. A következtetés az alábbiakat foglalja magába:

3

- a./ A minősített megfelel-e jelenlegi beosztásában.
  - b./ Jelenlegi képzettsége és fejlődőképessége alapján alkalmas-e magasabb beosztásra, át lehet-e vinni más, fontosabb munkaterületre.
  - c./ Milyen párt- vagy szakmai iskolára javasolja.
  - d./ Ha nem felel meg beosztásában, annak okai, - milyen más beosztásba javasolja.
- 4./ A minősítést összeállító vezetőnek a fentiek csak irányelvként szolgálnak a minősítés elkészítéséhez:

A munkaterület sajátosságának megfelelően a legjellemzőbb adatok és események figyelembevételével a minősítést összeállító vezető saját belátása szerint minden olyan egyéb kérdést is felvehet a minősítésben, ami itt nem szerepel, de véleménye szerint fontos esemény, amely befolyásolja a minősített tiszt szakmai- és politikai munkáját, fejlődését.

A minősítés hosszabb időre megszabja a minősített káder fejlődését, munkájára a továbbiak folyamán nagy hatással van. Nem helytálló, valótlan, nem ellenőrzött adatok, vagy események leírása, helytelen következtetések levonása súlyos hibákat eredményezhet.

Ezért minden vezető felelős az általa készített minősítésekért.

- 5./ A minősítést folyamatosan - nem pontokba foglalva - kell elkészíteni.

III.

A minősítések elkészítésének rendje:

A minősítés elkészítésének rendjét, a minősítést összeállító és jóváhagyó vezetők /parancsnokok/ megnevezését a melléklet tartalmazza.

- 1./ A minősítést összeállítja:

A minősítést minden esetben a minősítendő tiszt közvetlen vezetője /parancsnoka/ a fentebb közölt főbb irányelvek és az általa fontosnak tartott egyéb körülmények figyelembevételével a "Minősítési lap"-on állítja össze.

A minősítés összeállításakor a vezető elvtársak minden esetben kériék a pártszervezetek és pártcsoportbizalmiak, valamint a személyzeti munkások véleményét, azt figyelembevéve készítsék el az összefoglalót.

A "Minősítési lap"-okat egy példányban, az MSZMP.Központi Bizottság hatáskörébe tartozó vezetőkről kettő példányban kell elkészíteni.

2./ A minősítés jóváhagyása:

A közvetlen vezető által összeállított minősítést a legrövidebb időn belül el kell juttatni a jóváhagyásra jogosult vezetőkhöz.

3./ A minősítés jóváhagyására jogosult vezető a felterjesztett minősítéseket alaposan tanulmányozza és észrevételeit a minősítési lapra vezesse rá.

Amennyiben a minősítéssel egyetért, jóváhagyja. Ha nem ért egyet az abban foglaltakkal, kivizsgálás és tisztázás végett a minősítést összeállító vezetőnek visszadja.

A miniszter, miniszterhelyettesek által jóváhagyásra kerülő minősítéseket a BM. Személyzeti Osztály vezetőjén keresztül kell felterjesztetni.

4./ A minősítés ismertetése:

Ha a soros minősítést az illetékes vezető jóváhagyta, a "Minősítési lap"-okat vissza kell küldeni a minősítést összeállító vezetőhöz, aki azt a minősített tiszt előtt - a következtetéseket kivéve - teljes egészében ismertetni, felolvasni köteles. A minősítés felolvasásának tényét a minősített aláírásával igazolja.

A minősítést ismertető vezetőnek a "Minősítési lap"-ra rá kell vezetnie a minősítés ismertetésének időpontját.

5./ A "Minősítési lap"-ok kezelése:

A minősítés ismertetése után - amennyiben a minősített panaszszal élt, a panasz kivizsgálásaután - a "Minősítési lap"-okat az illetékes személyzeti osztályoknak - a személyi dossziékba való elhelyezés végett - azonnal továbbítani kell.

A "Minősítési lap"-okat kitöltés után a titkos ügykezelés szabályainak a legszigorubb betartásával "Szigoruan titkos" okmányként kell kezelni.

IV.

A minősítések végrehajtásának időpontja:

1./ A Belügyminisztérium tisztjeinek soros szakmai minősítését a következő időpontokban kell végrehajtani:

a./ Országos parancsnokokat, budapesti- és megyei főkapitányokat, főosztályvezetőket és önálló osztályvezetőket,

főosztályvezető helyetteseket, beosztott osztályvezetőket és helyetteseket

alosztályvezetőket és helyetteseket: 1958. február 1-től február 28-ig.

- b./ Csoportvezetőket és beosztott tisztteket:
1958. március 1-től április 15-ig.
- c./ A BM. Határőrség, ORFK. Karhatalom és a Légtalom alakulatainak tisztjait:
1958. szeptember 1. és 1958. december 31. között kell minősíteni.
- d./ A továbbiakban a BM. tisztjaink soros minősítését rendszeresen minden második év február 1 és április 15. között, - a BM. Határőrség, ORFK. Karhatalom, valamint a Légtalom tisztjaink minősítését rendszeresen minden második év szeptember 1. és december 31. között kell végrehajtani.
- 2./ Azokat a tisztteket, akik t áthelyezés, vagy egyéb okoknál fogva a minősítés időszaka alatt nem tudnak minősíteni, valamint az újonnan felvett tisztteket az új beosztásukban eltöltött 6 hónap után folyamatosan kell minősíteni.

V.

Jelentések elkészítése:

- 1./ A soros minősítések befejezése után a központi főosztályok, önálló osztályok, országos parancsnokságok, budapesti- és megyei rendőrfőkapitányságok vezetői:

a minősítések végrehajtásáról 1958. május 1-ig,

a BM. Határőrség, az ORFK. Karhatalom és a Légtalom parancsnoka pedig:

1959. február 1-ig terjedően fel összefoglaló jelentést a BM. Személyzeti Osztálynak.

A jelentés a következő főbb kérdésekre terjedjen ki:

- a./ A minősítést összeállító vezetők, parancsnokok hogyan hajtották végre a minősítéssel kapcsolatos feladataikat.
- b./ Hány tisztet nem minősítettek és milyen okok miatt.
- c./ A minősítéseket végző vezetők és parancsnokok észrevételei a minősítéssel kapcsolatos hangulatról és egyéb tapasztalatokról.

Budapest, 1958. január 3.

Fekete Károly sk.
miniszterhelyettes.

Kapják Elosztó szerint.

minősítendő tisztek:

A minősítést

összeállítja:

jóváhagyja:

Központi Főosztályok: /ORFK/

Főosztályvezető
 Főosztályvezető h.
 Oszt.v. önálló alo. vez.
 Tanfolyam pk.
 Oszt. vez. h.
 alo. vez. hasonló beo. vez.
 titkárságvezető
 főea., ea, csop. vez. és
 hasonló beo. tisztek

illetékes min. h.
 főosztályvezető
 főoszt. vez. h.
 főoszt. vez. h.
 oszt. vez.
 oszt. vez.
 főoszt. vez. h.

miniszter
 illetékes min. h.
 főosztályvezető
 főosztályvezető
 főoszt. vez. h.
 főoszt. vez. h.
 főosztályvezető

alo. vez. és hasonló
 beo. vez.

főoszt. vez. h.

Politikai Nyomozó Főosztály:

főoszt. vez.
 főoszt. vez. h.
 osztályvezető
 oszt. vez. h.
 alo. vez.
 alo. vez. h. csop. vez. főop. beo.
 és hasonló beo. tisztek

illetékes min. h.
 főoszt. vez.
 főoszt. vez. h.
 oszt. vez.
 oszt. vez. h.

miniszter
 miniszter
 illetékes min. h.
 főoszt. vez.
 osztályvezető

alo vez. és hasonló
 beo. vez.

oszt. vez. h.

Központi önálló osztályok:

osztályvezető
 oszt. vez. h.
 aloszt. vez.
 főea., csop. vez., ea. és hasonló
 beo. tisztek

illetékes min. h.
 osztályvezető
 oszt. vez. h.

miniszter
 ill. min. h.
 oszt. vez.

alo vez. és hasonló
 beo. vez.

oszt. vez. h.

Dzserzsinszkij Iskola:

iskolaparancsnok
 iskola pk. h.
 tanulm. vez. tansz. vez. és
 hasonló beo. vezetők
 főea., ea, és hasonló beo.
 tisztek

BM. tan. oszt. vez.
 iskolaparancsnok

szem. min. h.
 szem. min. h.

iskolaparancsnok

BM. tan. oszt. vez.

tansz. vez. és ha-
 sonló hatásk. vez.

iskolaparancs-
 nok.

Országos Parancsnokságok:

Orsz. Fk./ORFK. Vez. kiv./
 orsz. pk. h.
 oszt. vez. önálló alo. vez.

ill. min. h.
 országos pk.
 orsz. pk. h.

miniszter
 ill. min. h.
 országos pk.

titk. vez.
 iskola pk.
 oszt. vez. h.
 alo. vez. hasonló beo. vez.
 főea, csop. vez. ea. és hasonló
 beo. tisztek.

orsz. pk. h.
 kik. oszt. vez.
 oszt. vez.
 oszt. vez. h.

országos pk.
 országos pk.
 országos pk.
 országos pk.
 országos pk. h.

alo. vez. és hasonló
 beo. vez.

országos pk. h.

Megyei rendőrfőkapitányságok:

Rendőri szervek:

főkapitány	ill.min.h.-ek	miniszter
főkapitány h.	főkapitány	ill.min.h.
osztályvezető	főkapitány h.	főkapitány
oszt.vez.h., alo vez. és csop.vez.	oszt.vez.	főkapitány h.
oszt.-okon beo.tisztek	oszt.vez.	főkapitány h.
járási /városi/r.kap.vez.	főkapitány h.	főkapitány
járási alo.vez és hasonló ha- tásk.vez.	járási kap.vez.	főkapitány h.
járási beo.tisztek	alo vez.	főkapitány h.
őrsk. és helyettes	járási közr.pk.	főkapitány h.

Pol.nyomozó szervek:

oszt.vez.	megyei főkap.	ill.min.h.
oszt.vez. h.	osztályvezető	főkapitány
aloszt.vez.	oszt.vez.h.	oszt.vez.
csop.vez. főop. és hasonló beo tisztek	aloszt.vez.	oszt.vez.h.
járási kirend.vez.	oszt.vez.h.	oszt.vez.
járási op. és főop. beo.	kirend.vez.	oszt.vez.h.

Megyei /Bp./Légoltalmi szervek:

megyei /bp./törzspk.	orsz.pk.	ill.min.h.
" " lg.ea.	megyei /Bp./törzspk.	orsz.pk.h.
városi /ker/törzspk.	" " "	orsz.pk.h.
" " oa.-ok..	városi/ker/	" megyei/Bp./törzs. pk.

Megyei büntetésvégrehajtási szervek:

Orsz.börtön/munkahely/ parancsnok	orsz.pk.	ill.min.h.
pk.h és pü. h. ag. és pü szolg.vez.	börtön /munkahely/pk.	Bv.Orsz.pk.
ag. és pü.szolg.beo.tisztek	ag.és pü.szolg.vez.	Bv.Orsz.pk.h.

Megyei /Bp./tűzrendészeti szervek:

osztályparancsnok	országos pk.	ill.min.h.
oszt.pk. h.pol.h.	oszt.pk.	orsz.pk.
oszt.vez./bp/	osztálypk.	orsz.pk.
oszt.vez.h./bp/	oszt.vez.	oszt.pk.
alo.vez./Bp/	oszt.vez.	oszt.pk.
járási,ker.alo.pk.,járási tűzrend.kir.	oszt.pk.	orsz.pk.h.
járási /ker/tü.alo.pk.h.	oszt.pk.h.	osztálypk.
megyei o.pság ea-i	oszt.pk.h.	osztály pk.
Bp.-i oszt.pság.csop.vez. és előadói.	oszt.vez.h.	oszt.vez.
járási/ker/ alo.beo.ti.	alo.pk.	oszt.pk.
önálló őr pság ti-jei	oszt.pk.	orsz.pk.h.

Budapesti Főkapitányság:

A megyei főkap. minősítési rendje alapján részletesen dolgozza ki a Budapesti Főkap. összes beosztásaira vonatkozóan a minősítés rendjét

Határórség:

A Határórség parancsnoka - a fenti elveket figyelombevétel - részletesen dolgozza ki a Határórség összes beosztásaira vonatkozóan a minősítés rendjét.

ORFK. Karhatalmi Parancsnokság:

Parancsnokság:

ORFK. Karh. pk.	ill. min. h.	miniszter
karh. pk. h., törzspk.	karh. pk.	ill. min. h.
oszt. vez.	karh. pk. h.	karh. pk.
alo. vez., csop. vez.	oszt. vez.	karh. pk.
főea., ea. és hasonló		
beo. ti-ek	alo. csop. vez.	karh. pk. h.

Budapesti Forr. Karhatalmi Ezred:

ezredparancsnok	karhat. pk.	min. h.
e. pk. h., törzspk.	ezred pk.	karh. pk.
beo. zj. pk.	ezred pk. h.	karh. pk.
zj. pk. h., törzspk. alo.		
vez., csop. vez.	ezred törzspk.	ezred pk.
szd. pk. és h., szakasz		
pk., főea. és hasonló		
beo. ti. alo. csop. vez., szd. pk.		ezred törzspk.

Megyei önálló zászlóalj:

zj. pk.	karh. pk. h.	karh. pk.
zj. pk. h., törzspk.	zj. pk.	karh. pk. h.
főea. és hasonló beo. ti.	zj. törzspk.	zj. pk.
szd. pk. és h.	zj. törzspk.	zj. pk.
szakasz pk.	szd. pk.	zj. pk.

9.